

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Pénteken, September' 19-dikén, 1834.

24.

SPANYOL ORSZÁG.

(National.) Madrid Aug. 19-dikén. Midőn néhány nappal ez előtt, a' Procuradorok Kamarájában, a' belső Miniszter, Moscoso Ur elibe külömbféle kérdések tételtek a' Deputatusok által, amaz nem adott feleletet. Viselete, de méginkább fennhéjázó beszédje, megsértette nem csak a' gyülekezetet, hanem Gróf Torreno es Martinez de la Rosa Minisztereket is. Estve Cabinéti Tanács tartatott, mellybe Moscoso meg nem jelent, és innen a' Miniszteriumból való kilépését mindenki bizonyosnak tartotta, — a' mi Zarco del Valle Hadi Miniszternek kilépését is maga után húzta volna, mert ez a' két ember egy húron pendül, 's minden nap bizonyítják, hogy ha bár nem Zeának iskolájában tanultak legyen is, annak principiumait mindazonáltal követik: azomban a' közkívánság ellenére, mind a' kettő megmaradt hivataljában, mivel tudják, hogy ha a' Miniszterialis épületből egy kő kihúzatnék, az egész, öszve fogna roskadni. A' köztsendesség, kevésbe múlt, hogy a' napokban meg nem zavartatott, egy fiatal muzsikusként halálra ítéltetése miatt, a' ki a' Jul. 17 ki zenebonába, midőn 67 szerzetes megölettetett, belé volt bonyolódva. Nem annyira az elítéltetés böszítette fel a' népet, mint az, hogy az ítélet hamar ki-mondatott, és végrehajtatott, az alatt, míg Estefani dolga olly sokáig húzódott. A' nép viselete, olly fenyegető volt, hogy a' tisztviselőség, napi pa-

rantsolatot hirdetett ki, mellyben a' többek közltez jön elő: „Hatalán fegyveres Hatalomnak kellene, a' köztsendesség háborítóit útra igazítani, 's ezek háromszori felszóllítás után nem fogának engedelmeskedni, akkor bajonet, és puska lesz az engesztelő eszköz.” Szerentsére, erre nem volt szükség. — Estefaninak dolga, több Bírák elibe fog terjesztetni: ezt rendeli egy királyi Decretum, azon hozzá adással, hogy a' hozandó ítélet azonnal végrehajtassék, a' nélkül, hogy mint eddig, megerősítés végett a' Királyné elibe terjesztessék. Azt hiszik, hogy Estefani, bizonyosan Schafflora kerül, mert azon kívül, hogy a' közigazság a' páltzát feje felett eltörte, a' Bírák a' néptől is tartanak, melly a' Carlistákat, további lázzadástól el akarja rettenteni. Madrid Aug. 22 kén. Mindenki fészeken várja a' kiütendő háborút, melly a' Kormány, és Cortesek között elkerülhetetlen. Eljött a' szempillantás, mellyben ezek, (a' Cortesek) véleményeiket nagyobb határozattal nyilatkoztatják, mint a' thrónusi beszédre adott Felírásban, melly szinte heves vetélkedésre szolgáltatott alkalmatosságot. A' Deputatusok Kamarája, kevés nappal ez előtt, Reformot kívánt. Tegnap előtt ez a' kérdés sokáig hányatott, vettelt, 's végre az Oppositzió csak ugyan győzött, 's keresztül vitte, hogy a' Kamara, maga magának adhat Reformot, tagjai elrendelésere nézve. Az Oppositzió, még más fontos tárgyakban is győzött a' Miniszteriumon, — a' miután több kérések terjesztettek elő, így a' többek kö-

zött: a' veszteglő intézetek eltörlése: ez valóban kívánatos is volna, mert nem lehet számítani, — ezen rendszabás által okozott károkat, melyek nagyobbak, mint maga az epemirígy. A' szerentsétlenek elhalnak szabad ég alatt minden segedelem nélkül. Hijában ellenkeznek a' józanabb gondolkodásuak, hijában igyekeznek az Orvosi Junták békibizonyítani a' betegség nem ragadóságát. Segoviában, hol a' Királyné Residentziája közelsége miatt, a' rendszabást, a' legnagyobb pontossággal hajtják végre, — annyira mennek, hogy azon házat, melyben Cholera beteg holt meg, körül kerítik, 's benne mindent megegetnek. Az Arragoniai ispotályban megölik a' betegeket, vagy legalább megrabolják. Ma éjjel néhány fő Carlisták, kiszöktek az ispotályból, hová betegség színe alatt vitették magokat. Madrid Aug. 23 kén A' Cholera Madridban, szemlátomást alább hágy: a' pártoskodások mind inkább lábra kapnak a' Kormány feddést érdemlő lágy-sága miatt. Valenciában a' nagy öszveesküvés szerentsésen elnyomatott, de Murciaiban ismét egy másik következett, hol az öszveesküdtek feje, felkontzollatott.

(Journal El Vapor.) A' négyszeres Tractatushoz, következő pótléktzikkelyek adattak: „Miután Ő Felségek, a' Tractatusban megegyezett Főszemélyek, a' Fél-sziget ügyét fontolóra vették, 's meggyőződtek a' felől, hogy ezen Ország megváltozott állapota, újabb rendszabásokat kíván, az említett Tractatusban kitűzött tzelnek elérésére, — meghatalmazottjaikat, kik tudniillik az Apr. 22-ki Tractatust aláírták volt, kinevezték, 's ezek következő pótléktzikkelyeket adtak ama fő Tractatushoz. 1-ső tzikkely. A' Frantzia Király Ő Felsége kötelezi magát olly rendszabások tételére, melyek megakadályoztassák,

hogy a' Spanyol Insurgensek, Frantzia földről fegyvert, katonát, vagy egyéb segedelmet kapjanak. 2 dik tzikkely. A' Nagy Britanniai Király Ő Felsége kötelezi magát, a' szükséges fegyver, és más hadikészület kiszolgáltatására, sőt ha szükségesnek találtatik, tengeri erővel való segedelemre is. 3-dik tzik. A' Portugalliai Regens Ő Tsász. Felsége, Donna Maria Királyné nevében, a' Fő Egyezőkkel, hasonló indulattal viseltetvén a' Spanyol Királyné eránt, de azon felül is, hogy az Apr. 22 kén 1834-ben a' Spanyol Királynétól általvett kötelezésekért háladatosságot bizonyítson, kötelezi magát minden, hatalmában lévő eszközökkel leendő segedelemre. 4-dik tzik. A' 3 említett tzikkely ugyan avval az erővel bírjon, és úgy tekintessék, mint az Apr. 22-kén 1834-ben költ Tractatusnak kiegészítő része, 's a' megerősítés Londonban 40 nap alatt, vagy ha lehetséges, még elebb, kitsereltessék. Költ Londonban Aug. 18-kán 1834-ben.

(Memorial Bordelais.) Az a' hírszárnyallik, hogy a' Miniszteriumban változás történend. Arguelles a' külső dolgokra ügyelend, Calatrasa a' Justitzra, — Garcia Herreros belső, és Valdez Hadi Miniszterséget nyernek. Torreno Finanz, Figueras tengeri Miniszterek maradnak.

EGYHÁZI STÁTUSOK.

(Diario di Roma.) Dom Miguel Sept. 4 kén reggel Rómába érkezett, 's következő reggel a' Quirinal palotába ment Ő Szentségének meglátogatása végett.

SVÉTZIA ÉS NORVÉGIA.

A' Cholera Stockholmban f. h. 5-kéig még mindig dühösködött, még pedig úgy annyira, a' mint Német Ország fő Városaiban, úgymint Béts-

ben, Berlinben, és Hamburgban nem volt tapasztalható. Hivatalos tudósítás után Sept. 2-kán 165-en, 3 dikán 213-an és 4 kén 209-en betegedtek meg. Öszvesen a' Cholera kiütése óta Sept. 4-ig 1017 en betegedtek meg, kik közül 183 an meggyógyultak, és 434-en meghaltak.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

A' Lengyel száműzetteknek, bizonyos földterület engedtetett által következendő Decretum erejénél fogva: „Az Ausztriai Tsászár parantsolatjára Amerikába szállított 235 Lengyelnek megengedetett, hogy a' kintstár Titoknok felügyelése alatt, Illinois, vagy Michigan határaiban, magoknak 36 osztály darab földet választhatnak ki. A' kintstár Titoknoka erre nézve fel fogja jegyezni mindegyiknek nevét, 's hiteles párban a' köz Biztosság Levéltárába lerakni. Ha kinyert darab földjét szorgalmatossan műveli, 's az attól járó tsekély adót pontosan lefizeti, 10 esztendő után tulajdonosi justnyér. Mindegyik osztály 500 Acreből áll. (Aláírás.) Bell János a' Képviselői Kamarának Elölülője. Van Buren az Egyesült Statusok Al Elölülője. — Költ Jun. 30-kán 1854. Andrew Jackson.

A' Cholera Newyorkban ismét kiütött, 's naponként 20 személyek holtak meg benne: de azon felül még más — kedvetlenebb hír is vagyon ezen környéken. Philadelphiában Aug. 12-kén és 13 kán megújította a' köznép a' feketék elleni kegyetlenségeit, a' midőn ezen szerentsétlenek házaikat, és vagyonaikat szélyel dúlta. Charlestonban, Boston szomszédságában, azon szín alatt, hogy egy fiatal személy, Szülei, és alyafiai akaratajok ellen tette le az ottani Ursulinerek klastromában az esküt, 4 oldalról meggyúj-

totta az említett klastromot, kiűzvén elébb belőlle minden Apátzákat.

SPANYOL AMERIKA.

Veracruz Jun. 30-kán. Politikai tekintetben most valamivel világosabban látnak, mint ez előtt egy hónappal. Santana fel fogja ugyan tartani a' szövetséges Kormányt, de a' józanon gondolkozó embereket inkább magához húzza, mert a' Demagogusok mesze vitték a' dolgot, és a' Köztársaságot rémítő Reactio fenyegette, ha hogy Santana arra nem bírja a' népet, hogy a' Demagogus Igazgatókat űzze el, 's helyeket okosabb férjfiakkal töltsé bé. Így történt ez Veracruzban, Guanajuatoban, és Mexicoban, valaminthogy a' fő Városokon kívül, minden más nagyobb városok Pueblában, Mechoacában, Oajacában, és Guadalarában, magokat hasonló értelemben nyilatkoztatták. Queretaro minden ellentállás nélkül bévételett, 's reménylik, hogy ugyan az történik Sz. Luissal is, bár mint fenyegetődzék is a' mostani Igazgató. Még tsak Pueblában meggyorsszúl a' dolog, 's ott már vér is folyt. Az igazgató, és az oda való Congresszus nem akartak engedelmeskedni, a' szövetséges Kormánynak, hanem 1500 katonával, és tsak nem 50 ágyúval, a' város közepén megfészkeltek magokat. A' Kormány katonái a' külvárosokat foglalták el, de sok vérbe került, és még most sintskilátás, hogy a' dolognak egy hamar vége szakadna. A' Mexicoi nép 14 kén Cuernovaca planuma mellett nyilatkozott: az útszán, reggeltől fogva estig, keresztül kasúl járkált kiabálva: „Eljen a' Valás, és Santana jeles Praesidensünk!“ de a' mellett minden boltok nyitva valának. A' harang, és raketák lármáján kívül semmi sem zavarta a' köz nyu-

godalmat. S a n t a n a mellett, nagy az Enthusiasmus, és ha planumát keresztül viszi, a' nélkül, hogy a' szövetséges systemat megtámadja, talán képes lesz a' békességet állandó lábra helyhez-tetni.

B U R K U S O R S Z Á G.

(Königsbergi Ujság.) Azon Lengyel szökevények, kik tulajdon kívánságok után D a n z i g b a hajóra ültek, Ame-rikába evezendők, de azután Angliá-ban kiszálván, tovább utazni nem akar-tak, most újlag abbeli kívánságokat nyilatkoztatják, — egy — mindegyik által aláírt Egyességben, melly sze-rint a' világ azon részére szeretnének szállíttatni. Ez igazi bizonyága azon említett szökevények létovázásoknak, kik most legnagyobb szerentséjeknek tartják azt, a' mit kevéssel ez előtt ön-kénynek, és legnagyobb igazságtalan-ságnak kiáltottak ki.

N É M E T O R S Z Á G.

A' Badeni Nagy Hertzegségi bel-ső Miniszterium tudtára adja C a r l s r u- h é b a n Aug. 28 kán 1834-kén költ iro-ványában a' Kerületi Kormányoknak: „Ö Királyi Magasságának határozatjá-nál fogva, a' Felső Rajna kerületi Kor-mánynak meghagyatik, adná tudtokra a' könyvbírálóknak, szerkeztetőknek, és könyvnyomtatóknak, hogy ezentúl a' kiadandó munkákban semmi bírálat-hézag sem szenvedtetik meg, a' szer-keztetőknek azomban szabadságokban áll, más — a' bíráló által helyben ha-gyott helye a' hézagot bétölteni, vagy a' papírost a' tárgy bévégeztével tisz-tán hagyni, de minden oknak kijelen-tése nélkül. A' nyomtató, ki ez ellen tselekszik, az írásnak elszedése mel-lelt, — 5 vagy 10 forinttal büntettetik. Továbbá az is értékre adatik a' könyv-bírálóknak, szerkeztetőknek, és könyv-nyomtatóknak, hogy egy idegen — ha

bár Német Statusokban megjelent új-ságból kivett tzikkely, nem ment a' bírálattól, hanem úgy tekintessék, mint-ha azt a' szerkeztető maga írta, vagy hozzá kéziratban közbenvetetlenül kül-detett volna.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstántzinápoly Sept. 2-kán. S u- r e E m i n i, a' M e k k a i butsújárók-nak vezérjek, a' mult hónap 28 kán tartotta pompás bemenetelét Konstán-tzinápolyba. Most nem ment, mint ren-desen szokott, a' Serailba, hanem egye-nesen a' fényes Portához, 's egy úttal a' Próféta temetőjének takarója, egy kotsin oda szállíttatott. Az egész Mi-niszterium elibe ment a' kíséretnek, 's a' sír takaróját által adá a' Nagyve-zérnek, ki a' szokott módszerént eránta hódolatot mutatott. Fél óra múlva, a' kí-séret, a' Serailba indult, hol az említett takaró a' Nagy Uri kintses Kamarában letéltetett.

A' görög Patriarcha E u g e n i u s letette hivatalát, 's helyébe a' Tirno-vai vólt Metropolita K o n s t a n t i n lépett.

S y r i á b a n a' békesség tökéletesen helyre állott. A' Török Flottának kiin-dulásáról nints szó többé. Az Egyipto-mi seregnak ama pártütés által szenvedt kára, 8—10,000 ember veszteség-re tétetik.

A' pestis, Konstántzinápolynak mind bel- mind külső városaiban ször-nyű pusztításokat viszen véghez. Leg-közelébb elragadta az angoly Követség tolmátsát. Említést érdemel, hogy az Európai Követségtől, mostan élők em-lékezetére, senki sem lett a' pestis ál-dozatja, még tsak 1812-ben és 1813 ban sem, a' midőn legjobban dühösködött.

N A G Y B R I T A N N I A.

Aug. 28-kán A b e r d e e n Városá-nak Tanátsa, gyűlést tartott olly tzél-

ból, hogy Lord Broughamot tündöklő érdemei tekintetéből, polgársággal kínálja meg. Erre a' végre elhatározott, hogy a' Lord Cantzellarius, egy különös Követség által hívattassék meg Aberdeenbe.

Angoly lapok erősen kikelnek a' Spanyol Finantzjavallatok, még pedig mind Torrenonak, mind a' Cortesek Finantz kiküldötség javallatjaik ellen. Ezt mondja a' többek között a' Morning Herald: „Tanátsoljuk a' Spanyol Finantz férjfiaknak, próbálják meg előbb a' betsület egyszerű, és egyenes útját, mielőtt a' tekervényes útra térnének, melly sok fáradságba kerül, 's az Országot veszélyel fenyegeti. Elég gazdag Spanyol Ország, hogy minden adósságait kifizethesse, ha egyéberánt elég rénnyel bír; — ha szabadság óltárt akar építeni, építse azt a' politikai betsület közikkláján, — legyen igazságos, és senkitől se tartson. Spanyol Orzágnak van pénze, de Characterenints: úgy, de ezt Europa előtt ismét megnyerheti, ha adósságait lefizeti. Miért zavarják össze Finantz férjfiak, és törvényhozói az adósságot illető kérdést politikai vizsgálódásokkal? Vallyon a' Cortes költsön nem tétetett e' éppen úgy, mint a' despotikai Kormányé Nemzeti bizodalomnál, hűségnél, és betsületnél fogva? Azon pénzből, mind az Ország, mind a' Kormány hasznot húzott, — de különösen rossz volna, ha a' Cortes adósság ki nem fizettetnék. Azon Summák azért költsönöztettek, hogy Spanyol Ország képes lehessen Alkotványát új lábra tenni, hogy e' szerint rangját a' Nemzetek között ismét vissza nyerje. A' próba el nem sült, nem csak a' Bourbon Despotismusnak fegyveres beavatkozása miatt, hanem mivel böltsesség, férjfiak határozat, és virtus hibázott. Kezdje most Spanyol Ország újaszületését, ott, a'

hol elhagyta vólt. Ha a' Nemzeti Reform, Nemzeti tsalárdságon alapul, miképpen reménylheti boldogulását? Torrenónak javallatja, a' nemfizetés ajánlása volt. Az Angoly hitelezők eleget lármáztak ugyan e' miatt, de még is olly formán, mintha kegyelmet kellene kóldúlniok: tsak nem háladatosságot nyilatkoztattak, hogy még rosszabúl nem bántak vélek. Lord Palmerstonnak köszönőírást szavaztak, azért, mivel a' hitelezők részére semmit sem követett el, 's valóban tsudálkozunk, hogy Gróf Torrenót is meg nem köszöntötték. Miért is egyezett meg Lord Palmerston a' négyszeres Tractatusban, a' nélkül, hogy a' költsön visszafizetésről valami említést tett volna? A' Vhig Miniszterium miért nem kötötte ki ezt feltételül magának? akkor megérdemlette volna ám a' Lord, a' hitelezők ditséretjeiket, de így! valóban azt kell mondanunk, hogy hitelezőinket, a' magok Status férjfiak éppen úgy megisalták, mint a' Spanyoléi.

(Sun.) Spanyol Ország, a' nélkül, hogy magát tenkre tegye, nem vonogathatja magát az adósság kifizetésétől, akár a' Király, akár a' Cortesek tették legyen azt, akár a' nép megszabadítására, akár elnyomására. Azon férjfiak, kik most a' Cortes tagjai, ugyan azok voltak 1824-ben is, a' midőn a' Királyi költsönt javallották: akkor kellett volna Ferdinánd alkotvány elleni tselekedete ellen protestálni: azonfelül a' kereskedési világban egészen járatlanok, ha az adósság ki nem fizetése általmásoknak ártani akarnak. A' pénz kereskedők, kik erszényeket a' Kormány szavára megnyitják, elég ravaszok vóltak, sem hogy azt akkor telyesítették volna, és azért érte a' szerentsétlenség kereskedőket, és szorgalmatos polgárokat, kik keserves szerzeményeket kamatra kiadták. Ez a' nemzeti adós-

ságnak nagy titka, és abban van a nagy veszély!

Azon hírre nézve, melly szerint a' Cortesek, tsak a' Corteskölsönt akarják elesmérni, a' Királyit pedig félrevetni, a' Morning Chronicle így nyilatkozik: „A' Cortesek ismét öszvegyültek, 's azt mondják, hogy az elhunyt Király által tett kölsönt nem akarják elesmerni. Ha illyetén eszközök által kíván Spanyol Ország újjászületni, akkor kötve hiszszük, hogy így ott tartós, és jó Kormány támadjon. Nem tanúlták meg azon férjfiak amaz egyszerű, de valódi principiumot, hogy valamint egyesekre, úgy szinte Nemzetre nézve is a' betsület legjobb Politika.

Don Carlos felesége Donna Maria Francisca de Braganza Portsmouthban meghalt, — a' mit ez utóbbi városból, egy levelező környűllással ekképpen ad elő: „Tsötörtökön, úgymint Sept. 4 kén délelőtt 11 és 12 óra közt Ő Fölcsóga a' Spanyol Királyné elhunyt. Született Apr. 12-kén 1800-ban. Don Carlos Bourbon Infantal Spanyol Ország törvényes Királyával Sept. 29 kén öszvekel, 3 fiat hagyván maga után, kik halálán jelen voltak. Ezen szánakozásra méltó Fejedelem Aszszonynak betegsége, közönséges hidegleléssel kezdődött, melly később, férje, és familiája szomorú helyzete következésében, epe hideggé változott. Ezen felséges Familiának Portugalliában kiállott szenvedései, minden hitelt felülhaladnak. A' dühös katonaság előtt, — egy kiszívott Országba, rossz úton, néha gyalog történt szaledása közben, gyakorta megtörtént, hogy az éhségét letsillapítani, sem fejét hová hajtani nem tudta. Az idvezült Fejedelem aszszony naplókönyvet tartott, mellybe feljegyzett minden nevezetesebb eseteket, — minden veszélyt

melly ötlet 's familiját akkor érte, midőn VI dik János Király (1807-ben) Braziliába ment, ő pedig, Donna Maria Isabella testvérével Spanyol országba, hol az egyik Infantinn, az Asturiai Prinzhez, és akkori Koronaörökökhöz, később Spanyol Ország Királyához, VII dik Ferdinándhoz, a' másik pedig Don Carloshoz ment férjhez. Az idvezült aszszony rettenthetetlen bátorsággal bírt, — még akkor sem mutatott kis lelkűséget, midőn már ellenségei sarkában voltak. Ha életben maradt volna, naplókönyve, némelly más írásokkal együtt, hihetőleg közhirre esett volna, a' mennyiben, mint mondják, betegsége előtt, azoknak elrendelésével foglalatoskodott. Nénje, a' a' Beirai Hertzezné, és 3 fiai, soha sem hagyták el ágyát betegsége alatt. A' Beirai Hertzezné azonszomorú hírnek hallására, hogy testvére megholt, azonnal megbetegedett, 's Portsmouthból költ legközelebbi tudósítások szerint, veszedelmes állapotban volt. A' Leon i Püspök, a' szomorú hír hallására, azonnal a' haldokló Királynéhoz sietett, 's nem is távozott el halála órájáig, a' midőn végkívánságát Testamentomban feltette. A' Királyné nyugodalomban, és derülten várta végóráját, a' minn a' körulte síránczóók fellelte tsudálkoztak. Házához tartozóit öszvehívatta, elbútsúzott tőlök, 's mint mondják, mindegyiknek hagyott valami ajándékot.

P O R T U G A L L I A.

Dom Pedró f. h. 18 kán feleségestől, és Leányostól együtt, Caldasba ment, hogy meleg ferdő által gyengélkedő egészségét helyre átlítsa.

A' Pairek Kamarájában, egy Oppositzio, a' thrónusi beszédre készült Felírásban, a' papíros pénz eltörlése ellen óvást akar béiktatni: ellenben Saldanha Marquis, a' ki most erő-

sen a' Kormányhoz ragaszkodik, kinyilatkoztatá, hogy a' Cortesek elibe tanácskozás végett terjesztett főkerdésben, úgymint a' Regenség, és a' Királyné férjhez menetele iránt, a' Miniszterium mellett fog szavazni. A' mi ez utóbbi tárgyat illeti, Lisbonában azt hitték, hogy a' választás egy Orleani Printzre fog esni. Az Egyházi jószág eladásával lassan megy a' dolog: vevő kevés van, mert senki sem bátorkodik tőkéjét olly bizonytalanra kiadni, a' mennyiben attól tartanak, hogy a' parasztok, előbbi Urokhoz, a' Papsághoz való ragaszkodásoknál fogva, az új birtokosoknak, kiket törvényteleneknek, sőt rablóknak tekintenek, meg fogják a' jószág művelésével járandó terhet tagadni. Azt mondják, hogy Schvalbach Generál Commandója alatt, a' Spanyol határszél felé, 6000 ember fog kiindulni, olly tzelből, hogy Christina Királynénak, a' négyszeres Tractatushoz legközelebb adatott pótléktzikkelyek erejénél fogva segítségül legyenek.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Sept. 12-kén a' Brüni úton Hauskirchen faluban tűz támadt, melly olly sebességgel elterjedt, hogy kevés idő alatt, minden segedelem ellenére is, 46 ház porrá lett.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsége Brünnből Sept. 15-kén Gróf Mitrovsky Fő Cancellárhoz botsátott Kabinéti kegyelmes levele szerint tíz ezer forintot méltóztatott a' Németújvári nagy tűz által megkárosodott lakosok számokra ajándékozni. Ugyan e' végre. A' Felséges Tsászárné 5000 for. Ő Felsége az ifjabb Magyar Király 2000 for. Antal Ts. K. Fő Hertzege 1000 for. méltóztattak a' kormányzékától az ajánlá-

sok elfogadására kineveztetett Biztóságnak általadatni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son Sept. 16 kán. E' f. h. 12-dikén mind a' két Táblánál a' 234 dik Országos Ülés tartatott; s a' Nagymltgú Fő Rendek miután a' törvénykezési munkálatnak, a' Törvény Szék elrendelését tárgyzó első részét egészen elvégezték, az Itélő Mester által írásba szerkezett észrevételeiket a' TT. KK. és Rendeknek ált küldötték, kik azokat nyomtatás alá bocsájták.

A' kerületi Ülések, az Urbéri tárgyban érkezett kegy. Kir. válasznak a' 3-dik tzikkelyt, melly a' jobbágyoknak a' telekhez tartozó földek használatain felül járható jótéteményekről szöll, illető észrevételei felett tanácskoznak, s tegnap már a' faezésig mentek.

Temesvárról. Sept. 2-kán, midőn a' Megye Rendei egybegyűlve tanácskozásának, Gróf Széchenyi István neve futotta el a' közgyülekezeti palotát, mellynek karzatán a' ditső honfi megjelent. A' mindjárt kitódult sokaság, harsogó „éljen“ kiáltások közt, karjain hozta őt a' megye köztanácskozási teremébe, s itt első alispány Ur, a' KK. és RR. öröm ömledézesei közt, nyájas üdvözléssel fogadá. Még 1832-ben e' Megyének táblabírájává nevezetvén ki a' tisz. Gróf Ur, most tette le a' hitet s helyet foglalván, a' gyűlés végéig jelen volt. E' Megye főbírája Tek. Sédeni Ambrózy Lajos Ur ez nap estéjén a' kedves Grófot és számos vendégeit gazdag vatsorával fogadá.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

Nemes Torontalvmegye KK. és RR. felszólítására az ugyan azon megyebeli birtokosok által a' magyar tudós társaság pénztárába alapítványúl 1834-beli Junius 14 kén Nagy-Becskerekről 1364

forint 24 kr. pengőben küldetett követ-
kező adakozással: for. kr.

1. Bydeskúti Lajos Táblab. adott	10 —
2. Török Becsei uradalom	100 —
3. Nagy Szent - Miklósi Járás községi	123 24
4. Váltságos nagy Rikindai kerül.	80 —
5. Gróf Gyulai Albert ts. kir. Al- tábornagy és valágos belső titkos tanácsos	50 —
6. Endrődy Jósef Táblabíró	100 —
7. Etskai Lázár Ágoston Táblab.	400 —
8. Ivándai Karácson István Tábl.	100 —
9. Nikolits János Táblabíró	100 —
10. Dadányi Constantin Táblabíró	100 —
11. Némethi Damaszkín Antal Táb.	100 —
12. Sztemorai Malenicza Miklós Táblabíró	100 —

Öszvesen 1364 24

Pesten September 8. 1834.

a' Titoknok által.

A' magyarországi 4 evang. Superintendia, Báró Prónay Sándor ts. aranykultsos, magy. tudós társasági igazgató tag, generalis inspector elnöksége alatt Pesten most Sept. elején tartotta általános gyűlését. Elfoglalta abban mint másod generalis inspector, székét Szirmay Ádám ts. aranykultsos és septemvir, minekutánna kijelentett: hogy az országbeli evang. gyűlekezetek szavazati többsége Ő méltóságára ütött ki. Több elintézésék közül megemlítendő, az, hogy a' Dunántúli evang. superintendia most másod ízben hozá indítványba az illy általános gyűlés jegyzőkönyvének ezután magyarul vitelét. Többség azt határozá, hogy mostantól fogva az magyarul és latinul folyjon, még majd később tsupán magyarra változhatik.

E R D É L Y.

Kolozsvárt Sept. 7. A' mái este tért ide vissza főhertzeg Ferdinánd kir. Fensége N. Váradra tett rövid útjából, Fenséges testvére főhertzeg Maximilián társaságában. Modenai uralkodó hertzeg Ferentz királyi Fensége atyafi látogatás kedvéért statusaiból eltávozván, Linzben (f. Austriában) főhertzeg Maximilián kir. Fenségit meglátogató; innen a' két kir. Hertzegek Aug. 23 kán megindulva N. Váradra jöttek, hogy főhertzeg Ferdinánd Ő kir. Fenségével találkozáván, a' három szeretett testvérek egymást rokoni karokkal ölelhessék, négy napokat mulatának e' városban az egymást rég ólta nem látott testvérek, innen a' Modenai uralkodó hg Béts felé vissza indulván, főhertzeg Ferdinánd's Maximilián Ő királyi Fenségek egy társaságban jövének e' városba. Már szinte 25 esztendeje, midőn e' város még szerentsés vala főhertzeg Maximiliánt mint az Erdélyi felkelt nemes sereg fővezérít falai között tisztelni, de a' tisztelt főhertzeg nyájas leereszkedése, szelidsége, embert szerető szíve ma is eleven emlékezetekben van nem tsak Kolozsvár de egész Erdély lakosinak. E. H.

A' Pénz folyamat September' 18-kán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/8

Az 1820-béli sorsosok: — —

Az 1821-béli hasonlók: — —

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 57 7/8 for. keltek, mind Conv.

Bank-Aktziák keltek 1243 9/10 for. ton.
Conv. Pénzben.